

PROLOOG

& DIRTY UNDERWEAR

IN:

JE HEBT'T

OF, DE GESCHIEDENIS
VAN ONNO, DIE MET
ZYN BLIK DE MENSEN
KON VERSTYVEN.

ANGST BEZIT MACHT
KAPITALSME GEWELD HED
UITBUITING MACHT BEZIT
ONDERDRUKKING ANGST GEI
ONZEKERHEID GEWELD M
ONDERWERPING GELD
GELUK LIEDE BLIHE
DYT PLOOING JEZEL
VRYHEID LIEDE
GELUK ZEKERH
ONTRIOOING AT
VRIENDSCHAP
BEVRYDING
GELYKHEID
VRYHEID IG
VREDE LI
GELUK JE
ETENAG
GELUK
ME

(WY VINDEN HET FYN
OM MET JULLIE
TE PRATEN
NA DE VOORSTELLING)

MET:

BONKIE BONGAERTS · HANS BOOT · MARLIES HAMELYNCK
HUUB HUBEN · · · INE KETELAAR · · · MARIAN KLAREN
TOINE LAKEMAN · · ACHMED MUTALIB · · JAN CORNELIS
NOOTEBOOM · · · GERARD PIETERSE · · · THEA RODING
THEO VAN DER HOORN · · JAN DE ROOY · · HANS SANDERS
TON SELTER · JAN SMEETS · DRIES SMITS · PIET HEIN DE VOS
PETER DE VRIES · · KEES WATERBEEK · ERIC WYNANDS

De voorafgaande jaren is gebleken dat voor ons de onderbouw de moeilijkste publieksgroep is om te bereiken. In de Schouwburg zijn ze opstandig, schijnbaar niet bereid te kijken en te luisteren.

We hebben ons afgevraagd hoe dat kwam.

Zijn ze in niets geïnteresseerd?

Worden ze in teveel dingen geïnteresseerd?

We zijn maar eens met ze gaan praten. We nodigden kinderen van zo verschillend mogelijke schooltypes uit en vroegen ze wat ze toch bezielde. Spoedig bleek dat wij ze misschien wel bepaalde dingen wilden voorschotelen, maar dat ze zelf heel behoorlijk wisten wat hen interesseerde: dat wij fout geweest zijn door

ze nooit eerder om hun mening te vragen. Hoe kun je ook verwachten dat kinderen, die de hele dag dingen te slikken krijgen waar ze niet om gevraagd hebben zich in het duister van de schouwburg nog eens laten belazeren door een aantal mensen die ze ook nog wel even cultuur inpompen.

2

"Wat we willen zien, moet niet slap zijn, gezellig; zoals in een stripverhaal; het moet te maken hebben met je eigen leven"

Wat is dat dan, jouw leven?

"Nou, je moet ontzettend veel huiswerk maken en je mag nooit niks.

Je mag niet meer spelen, dat is kinderachtig, je moet gaan werken aan je toekomst. Je wilt misschien de wereld ontdekken of zo"

en "Er zijn jongetjes en meisjes"

en "Je hebt te doen wat je gezegd wordt, en bijna alles wordt je gezegd, en ze

veronderstellen niet dat je zelf ook over dingen denkt en daarom val je tussen de wal en het schip, je weet niet wat je ertegen moet doen, ze zeggen je toch ook altijd dat je nog niks weet en dan word je maar een beetje lastig. Och zeggen ze dan, dat hoort, hij is in zijn puberteit"

Nou wij van onze kant kregen het dus wel even op ons brood: we hebben ze gewoon als snotneuzen behandeld, ze moesten mooi vinden wat wij mooi vonden; als ze niet keurig stil op hun stoel zaten te kijken werden wij gefrusteerd. Maar hoe moeten zij zich wel niet voelen?

Ze zitten allemaal in dezelfde situatie. Uit de beschermde omgeving van de hoogste klas van de lagere school met een meester die ze allemaal kent, moeten ze op hun nieuwe school weer van onderaf beginnen, met ontzettend veel leraren die allemaal iets te zeggen hebben; allemaal iets anders, maar alle-

maal even belangrijk.

En die leraren hebben ook hun problemen, ze komen in zoveel klassen, allemaal anders, en allemaal even belangrijk en ze kunnen zich dan ook in niemand speciaal verdiepen.

Het leek ons dat we direkt ook het onderwerp bij de kop hadden voor onze musical. De aanpassing in de tweede versnelling. De maatschappelijke eisen die je worden opgelegd, waaraan je moet voldoen, omdat niemand je een eigen identiteit gunt. Waaraan je wilt voldoen om erbij te horen. Ten koste van jezelf, ten koste van alles en iedereen.

We kwamen op het volgende verhaaltje:

Een jongetje "Onno" (On-no) heeft een bijzondere eigenschap, hij kan met zijn blik de mensen tijdelijk doen verstijven. Dit vermogen (het zogenaamde "ijs-

kijken") treedt in werking als hij kwaad is en niet in staat gesteld wordt om zich te uiten. Gedurende zijn opvoeding komt hij steeds vaker in de situatie dat hij onderdrukt wordt en beknot in zijn uitingsmogelijkheden, zodat hij steeds vaker (onbewust) zijn toevlucht neemt tot het ijskijken.

Omdat we het toch niet konden laten om iets toe te voegen wat we niet met de kinderen hadden besproken, kwamen we op het volgende verdere verloop (u mag hier zoals steeds met ons van mening verschillen)

- Tegende tijd dat Onno zich van zijn uitzonderlijke gave bewust wordt, besluit men hem te exploiteren: hij wordt geïsoleerd en krijgt een opleiding waardoor zijn agressiviteit wordt opgevoerd: hij is nu in staat grote groepen mensen op grote afstand gedurende langere tijd te doen verstijven. De toe-

passingsmogelijkheden blijken legio.

Het lijkt ons niet nodig om voor u in detail de voorstelling te beschrijven, zoals wij ook hopen dat u dit niet voor de voorstelling voor de kinderen doet. Wèl hopen we dat u naderhand in de klas erover wilt praten; hierover het volgende:

Het uitgangspunt van de nabespreking zal volgens ons moeten zijn:

De invloeden waaraan Onno blootgesteld wordt, die zijn terug te voeren naar de maatschappelijke verhoudingen in onze samenleving. Zij oefenen hun werking uit op elk maatschappelijk terrein. Voor de leerlingen wil dat vooral zeggen: het gezin en de school.

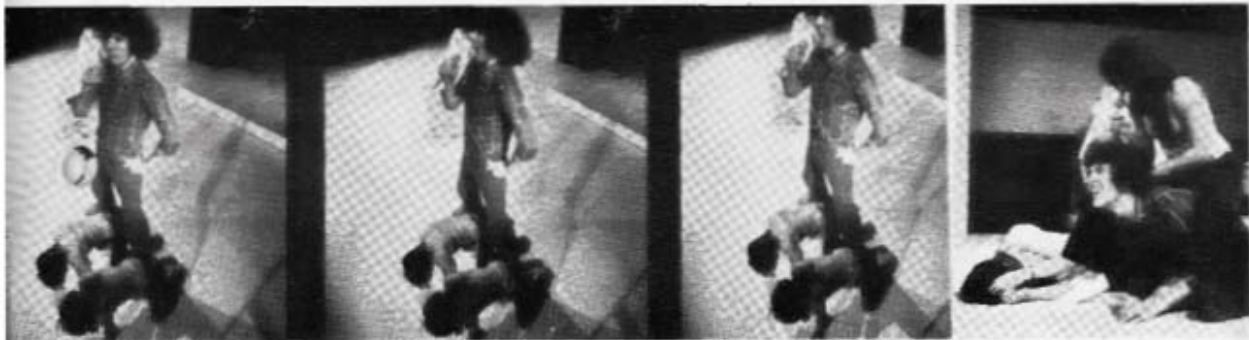
Misschien kunnen de volgende vragen een steun voor u zijn:

- Wie wil de inhoud in zijn eigen woorden navertellen?
- Zag je in de musical dingen uit jouw eigen dagelijks leven, en welke dingen in Onno's leven waren anders?
- Zie je die dingen ook in de maatschappij? Bijvoorbeeld in het werk van je vader, van je broer, enz.?

- Wat zou je in plaats van stijfkijken kunnen stellen?
- Hoe zou je de musical kunnen indelen? (bijv. : het eerste deel: onderdrukking, belemmering, beteugeling van ontwikkeling. Het tweede deel: uitbuiting, exploitatie van talenten ten dienste van anderen).

- Wat hebben de ouders van Onno verkeerd gedaan? Hoe denk je dat veel volwassen kinderen zien, ook als ze al een jaar of dertien - veertien zijn?
- Hoe vind je het als er over iemand iets beslist wordt, zonder dat hij er zelf echt iets in te zeggen heeft of kan begrijpen waar het over gaat?
- Hoe zou je het werk van de direktrice en de leraar kunnen noemen? Hoe was de verhouding tussen die twee?
- Hoe was de verhouding tussen de direktrice en de politiekommissaris, de minister van buitenlandse zaken en de zakenman?

- Waar ging het deze drie mensen uiteindelijk om bij het in dienst nemen van Onno?
- Wat gebeurde er aan het einde? Vond je het goed zo en waarom?
- Kun je een ander einde bedenken? Moet de musical dan veranderd worden?

U kunt deze vragen natuurlijk op verschillende manieren behandelen: bijv. in een klasgesprek of in een groepsdiskussie. Het zelfbedachte einde kan gespeeld worden. De leerlingen kunnen een totaalindruk geven in een (groeps) verslag of in een zelfgemaakt boekje. Ook kan de stof van bepaalde lessen in verband gebracht worden met de algemene inhoud van de musical. Dit geldt natuurlijk ook t.a.v. actuele gebeurtenissen.

Voor informatie of met kritiek kunt u altijd bij ons terecht.
Het effect van ons werk is uiteraard afhankelijk van goede contacten met u.
Schrijf ons, bel, of kom even langs:
PROLOOG, willemstraat 72, eindhoven. 040-510236

PROLOOG

WILLEMSTRAAT 72
EINDHOVEN
TEL. 040 - 510236